

Fullmäktige 23.03.2026

Fråga om förverkligandet av elevspecifika stödåtgärder

Beredning och upplysningar:
Loisa-Turunen Miia
Sarkio Katri
Saloranta-Eriksson Outi
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Ira Hietanen-Tanskanens och Kaarina Järvenpääs m.fl. fråga 26.1.2026 om förverkligandet av elevspecifika stödåtgärder och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Ira Hietanen-Tanskanen, Kaarina Järvenpää och 36 andra ledamöter lämnade 26.1.2026 en fråga om förverkligandet av elevspecifika stödåtgärder.

Vi svarar på ledamöternas frågor enligt följande:

Hur har överföringen av elever från områdesvisa specialklasser till närskolor gått? Har alla barn i områdesvisa specialklasser fått en motsvarande plats också i närskolan?

Lagen om grundläggande utbildning ändrades 1.8.2025. Den tidigare gällande lagstiftningen om trestegsstödet för specialundervisning har ändrats. Elever placeras inte längre på olika stödnivåer (allmänt-intensifierat-särskilt stöd), utan det stöd som elevens lärande och skolgång förutsätter ordnas i första hand som undervisningsarrangemang och grupp-specifika stödformer som stöder förutsättningarna för lärande. Om undervisningsarrangemangen och de grupp-specifika stödformerna som stöder förutsättningarna för lärande inte är ett tillräckligt stöd för eleven, är det möjligt att fatta beslut om elevspecifika stödåtgärder då man konkret fastställer stödåtgärderna för elevens lärande och skolgång.

Vårt sätt att ordna stöd inom den finska grundläggande utbildningen är likadant som i Helsingfors och Vanda, där annat än krävande stöd redan länge har ordnats i närskolan och där områdesvisa specialklasser endast finns för krävande stöd. Dessa städer har inte meddelat att det inte skulle vara möjligt att ordna stödet på detta sätt. De områdesvisa specialklasserna för krävande stöd fortsätter i Esbo.

Överföringen från områdesvisa specialklasser till närskolor baserar sig på att eleverna får det stöd de behöver enligt den nya lagen i sin närskola. Stödet kan ordnas både som gruppsspecifika och som elevspecifika stödåtgärder. I samband med överföringen utarbetas eller uppdateras för varje elev en plan för de elevspecifika stödåtgärderna i samarbete mellan elevens nuvarande skola och närskola. Det gruppsspecifika stödet innebär inte att barnets individuella behov förbigås.

Övergången från områdesvisa specialklasser till närskolor gäller inte elever med krävande stöd. Nästa läsår gäller övergången endast de nuvarande eleverna i årskurserna 2–4 med annat än krävande stöd. Eleverna i de nuvarande årskurserna 1 och 7 har redan placerats i sina närskolor vid elevantagningen. De nuvarande eleverna i de områdesvisa specialklasserna i årskurs 5 fortsätter i dessa grupper till slutet av årskurs 6 och övergår sedan till årskurs 7 i sin närskola. De nuvarande eleverna i de områdesvisa specialklasserna i årskurserna 8 och 9 fortsätter i dessa klasser i princip till slutet av grundskolan.

Skolorna har förberett sig på förändringen och planerat genomförandet av stödet och personalstrukturen så att stödet kan genomföras på det sätt som lagen förutsätter. Övergångsperioden har diskuterats med rektorerna vid flera tillfällen och de har önskat att övergångsperioden inte ska bli för lång. Alla skolor har redan nu skickliga speciallärare och specialklasslärare som i fortsättningen kommer att erbjuda stöd för eleverna i närskolan.

Övergången till närskolan innebär inte att dessa elever övergår till en stor klass. I närskolan bedöms elevens behov av stöd i enlighet med den nya lagstiftningen. Om en elev behöver elevspecifikt stöd i närskolan, fattas ett beslut om stöd för eleven som sedan får elevspecifika stödåtgärder. Dessa är:

1. undervisning som ges av en speciallärare, delvis i smågrupp och i samband med annan undervisning,
2. undervisning som ges av en speciallärare eller en specialklasslärare i smågrupp,
3. undervisning som ges av en specialklasslärare i specialklass eller
4. tolknings- och biträdestjänster samt hjälpmedel som ges eleven med stöd av 31 § i lagen om grundläggande utbildning och vilka är en förutsättning för att eleven ska kunna delta i undervisningen.

Avsikten är att varje elev ska få det stöd som hen behöver också i närskolan. Eleven har rätt att få stöd i rätt tid, planenligt och baserat på elevens individuella behov, och genomförandet av stödåtgärderna utvärderas regelbundet. Vid behov uppdateras planen eller fattas ett beslut om elevspecifika stödåtgärder.

Hur har närskolornas resurser tryggats så att varje barns rätt till det stöd som hen behöver förverkligas och skolan vid behov kan inrätta en specialklass?

Den totala budgeten för den finska grundläggande utbildningen är cirka 400 miljoner euro varav hyran för lokaler är cirka 120 miljoner euro och anordnandet av den grundläggande utbildningen cirka 190 miljoner euro.

Av den totala budgeten för ordnande av undervisning (cirka 190 miljoner euro) anvisas kalkylmässigt sammanlagt cirka 64,4 miljoner euro för ordnande av stöd för lärande och vid behov för inrättande av specialklasser i närskolan enligt följande:

- för de gruppsspecifika stödformerna enligt den ändrade lagstiftningen 0,122 årsveckotimmar per elev i årskurs 1–9 och 0,02 årsveckotimmar per elev i förskoleundervisning, som sammanlagt uppgår till cirka 9,96 miljoner euro, och
- en tilläggsresurs för stöd för lärande som baserar sig på skolform (skola för årskurserna 1–6, skola för årskurserna 7–9 eller enhetsskola) på sammanlagt cirka 5,1 miljoner euro, och
- en tilläggsresurs som baserar sig på den socioekonomiska situationen bland elevernas familjer på sammanlagt cirka 24,2 miljoner euro, och
- resurser för stöd för undervisningsspråket som baserar sig på dagen då eleven flyttat till Finland, 1,487 årsveckotimmar per 0–3 år, 1,290 årsveckotimmar per 3–5 år och 0,790 årsveckotimmar per 5–7 år för en elev som flyttat till Finland, som sammanlagt uppgår till cirka 12,8 miljoner euro, och
- sammanlagt cirka 12,3 miljoner euro för skolgångshandledarresurser.

Resurserna som en genomsnittlig närskola med cirka 440 elever inom den finska grundläggande utbildningen får för ordnande av stöd för lärande och vid behov för inrättande av specialklasser uppgår till sammanlagt cirka 0,9 miljoner euro, som kalkylmässigt indelar sig enligt följande:

- gruppsspecifika stödformer på cirka 54 årsveckotimmar, vilket är cirka 0,15 miljoner euro,
- tilläggsresurs för stöd för lärande som baserar sig på skolform på cirka 26 årsveckotimmar, vilket är cirka 71 000 euro,
- tilläggsresurs som baserar sig på den socioekonomiska situationen bland elevernas familjer på cirka 130 årsveckotimmar, vilket är cirka 0,35 miljoner euro,
- resurs för stöd för undervisningsspråket som baserar sig på dagen då eleven flyttat till Finland på cirka 66 årsveckotimmar, vilket är cirka 0,2 miljoner euro, och
- skolgångshandledarresurs på cirka 0,17 miljoner euro.

Inom svensk undervisning har det i schemat för beräkning av skolornas resurser reserverats en viss andel för ordnandet av stöd. Om denna resurs inte räcker till för att svara på det skolspecifika behovet, förhandlas det om en eventuell tilläggsresurs i budgetdiskussionen mellan resultatenhetens ledning och rektorn.

Esbo har för närvarande två klasser för rehabiliterande undervisning, men behovet är större. Planerar Esbo att öka antalet klasser för rehabiliterande undervisning?

Den finska grundläggande utbildningen i Esbo ordnar rehabiliterande undervisning: skolan Keinumäen koulu klasser för rehabiliterande undervisning för årskurserna 7–9 i skolan Tapiolan koulu (tre grupper) och klasser för rehabiliterande undervisning för årskurserna 1–6 i skolan Aarnivalkean koulu (tre grupper). Hösten 2026 grundas två nya klasser för rehabiliterande undervisning i skolan Sunan koulu för elever i årskurserna 1–6.

Under hösten 2025 har antalet anmälningar om våld ökat betydligt. Kan det ökade antalet anmälningar om våld ha samband med att de områdesvisa specialklasserna överförs till närskolorna?

Inga områdesvisa specialklasser inrättades för läsåret 2025–2026 inom finsk undervisning för elever som inleder årskurs 1 eller 7. De områdesvisa specialklasserna för de övriga årskurserna har ännu inte

överförs till närskolor. I den svenska undervisningen har det inte heller tidigare funnits någon modell för områdesvisa specialklasser.

Det finns inget direkt samband mellan den strukturella förändringen i ordnandet av undervisningen och det ökade antalet anmälningar om våld, utan det är fråga om ett fenomen som till exempel syns i det ökade antalet anmälningar också inom småbarnspedagogiken.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 2.3.2026 § 64

Förslag

Föredragande

Direktören för sektorn för fostran och lärande Merja Narvo-Akkola

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Ira Hietanen-Tanskanens och Kaarina Järvenpääs m.fl. fråga 26.1.2026 om förverkligandet av elevspecifika stödåtgärder och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:

Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustokysymys oppilaskohtaisten tukitoimien toteutumisesta 26.1.2026

För kännedom